

1. søndag i fasten 2014

I dagens læsning befinder vi os til bords ved den sidste nadver – Jesus har lige indstiftet brødet og vinen som sit legeme og blod – og umiddelbart før dagens tekst udtaler han: Den som forråder mig, har sin hånd her på bordet sammen med mig.

Det får de tolv disciple til at diskutere om hvem det dog kan være – men de er jo mennesker – så denne diskussion glider over i en strid om - hvem af dem der skal regnes for den største.

Det hele i dag handler således egentlig om fristelse – eller nærmere det at falde for fristelsen. Både fristelsen til at forråde og til at fornægte – men ikke mindst om fristelsen til at ville være noget særligt – og alt det er da sådan set også helt menneskeligt.

Og det var det vel også - da Kain slog sin broder Abel ihjel – han gjorde det jo kun fordi hans liv ikke var blevet velsignet af Gud – hvilket Abels liv var. Men det drab faldt ikke i god jord hos Gud - og Kain var fra den dag af bandlyst fra den jord, som måtte drikke hans broders blod.

Der er mange tolkninger af myten om Kain og Abel – men vel lidt overset er denne morale man kan uddrage - nemlig en morale om – at han der gøder jorden med sin næstes blod – han skal ikke høste frugten af dens fedme. Og således handler dagens tekster om livet her på denne jord – dit og mit jordiske liv!

Folkenes konger hersker over dem, og de, som udøver magt over folket, lader sig kalde velgørere – som det lyder i dagens evangelietekst.

Hersker er for mig et belastet ord – specielt når det bruges i forbindelse med Guds rige og Kristus. Han som kom til denne verden ydmyg i en tjeners skikkelse. Men om os – ja så passer ordet udmærket. Her forleden viste nyhederne på tv et klip fra Krim-halvøen.

Vi så nogle ubevæbnede unge Ukrainske soldater stå inden for porten på deres kaserne - lidt blege og undseelige direkte konfronteret med bevæbnede russiske soldater som stod lige uden for porten. Og lidt til en side også uden for porten stod en samling af ukrainske kvinder og sang 'Fader Vor'.

Dette optrin gjorde et stort indtryk på mig. En Folkets herskere havde atter sat sig i scene.

Det er ikke alle beskåret at møde en sådan hersker endsige en kommende hersker – en Folkes velgøre in spe – men det gjorde jeg engang i min ungdom i forbindelse med mit daværende arbejde – og han hed Vladimir Putin – han var allerede den gang en stålsat ung mand – KGB-officer – kompromisløs og ærgerrig. Han var ordknap og havde et flakkende blik - men når man fangede det et kort øjeblik – var det iskoldt.

Et magtmenneske – et af den slags mennesker som brænder sig fast på ens nethinde. Mejslet fast i min hukommelse som noget foruroligende – noget skæbnesvangert – og samtidig som et forpint menneske.

Det var derfor egentlig ikke overraskende for mig da jeg pludselig mange år senere så Vladimir Putin i TV stå ved siden af Boris Jeltsin. Og såmænd heller ikke - at han blev Kejseren – det russiske folks velgøre – han som nu går hånd i hånd med den Russisk Ortodokse kirkes patriark Kirill – der kalder Putin for ”et Guds mirakel”.

Folkenes konger hersker og udøver magt over folket og lader sig kalde velgørere. Sådan forstået – dem der falder for fristelsen til ikke at tjene - men derimod til at herske – til at forråde og fornægte – dem der gøre sig til herre over liv og død – dem der gøder jorden med sin næstes blod.

Og det var egentlig også et helt repræsentativt udsnit af menneskehed der havde hænderne på det nadverbord den aften – under den sidste nadver - til højebords med Herrens tjener: Jesus. Sådan er det også - når vi samles omkring Ordet eller omkring nadverbordet – en broget flok og dog så ens.

Men hvad vil dagens evangelium egentlig sig til os? Dagens læsning slutter med Jesu forudsigtelse om at Simon Peter vil fornægte ham – men det er nu egentlig en kaldelse af ham til at blive leder af kirken. Nu er vi ikke katolikker – og har ingen pave - derimod tilhører vi den lutherske evangeliske kirke med det almindelige præstedømme – det vil sige dig og mig – derfor kan vi vende Jesu ord mod os selv:

Satan gjorde krav på jer for at sigte jer som hvede; men jeg bad for jer, for at jeres tro ikke skal svinge. Og når I engang vender om, så styrk jeres næste.

Det er jo et fromt håb – sagt af den der skal sone al skyld – for han ved at du som vil forråde – forråder! – og du som vil herske – hersker! – og du som vil fornægte –

fornægter! Og med den erkendelse - i den forvisning -hævede han taflet for at gå sit kald i møde i Gethsemane have.

Men han rejste sig ikke fra bordet førend han havde svaret på – hvem der er den største: ”For hvem er størst spurgte han dem: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener”.

Det er således dig og mig – det er kirken – vi folkets kirke!

For hans stedfortrædende død er ikke kun nadverordenes tilgivelse af den enkeltes synd her og nu gennem livet – men hans død er en løsesum for mange – det vil sige alle – det er en soning - en bod - fuldbragt for det fortabte menneske – for den som tvivler – den der fornægter – den der forråder og den der vil sig selv ophøje.

Dette fortabte menneske er kirken – og den er hans bord. Kristus er Guds gerning – og i Kristus er selve Gudsriget kommet til os – og heri er Guds nåde givet os. Og "Hvor syndernes forladelse er - er der liv og salighed”.

Og korsets ord til sin kirke – til folket er: Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør. – Det er en forbøn – en forbøn for Kain – en forbøn for Vladimir Putin – en forbøn for dig og for mig – en forbøn for enhver fortabt sjæl – for det er dig alt sammen forladt – også alt det - du går rundt og tror du kunne skjule for Gud. Amen